

ІНТЭРНЭТ-ІМІДЖ ПЕДАГОГА...

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Вікторыя Ізмагурава расказала пра такі новы феномен, як інфасцыялізацыя. Уліванне моладзі ў сацыюм адбываецца цяпер пераважна ў інтэрнэт-асяроддзі, таму ў сучасных педагогаў з'явілася новая задача — стаць для падрастаючага пакалення агентамі інфасцыялізацыі.

Інфармацыйная культура ўвогуле стала неад'емнай часткай агульнай культуры чалавека. Але што пад ёй маецца на ўвазе? «Найперш гэта здольнасць адбіраць якасную інфармацыю ў інтэрнэце, умець ацэньваць яе праўдзівасць, важнасць, а таксама ўменне мадэляваць свае паводзіны ў інтэрнэце, каб яны былі максімальна эфектыўнымі, канструктыўнымі і не закраналі нічыіх інтарэсаў, — тлумачыць спецыяліст. — А калі гаварыць пра інфармацыйную культуру педагога, то яна ўключае таксама здольнасць уплываць на інфармацыйную культуру вучня, фарміраваць яе. Пры гэтым настаўнік павінен сам добра валодаць інтэрнэт-тэхналогіямі плюс высокімі маральна-этычнымі якасцямі».

Прыкметай дрэннага тону лічыцца і празмернае захапленне сэлфі.

Калі педагог сёння не прадстаўлены ў інтэрнэт-асяроддзі, у вачах сваіх вучняў ён адразу страчвае ачкі. Лічбавае пакаленне гэтага не можа зразумець. Таму **настаўніку трэба ісці ў сацыяльныя сеткі** — туды, дзе праводзяць па некалькі гадзін у дзень яго падпаечныя.

Лабораторыя Касперскага правяла даследаванне, якое ўстанавіла, што 90 працэнтаў расійскіх педагогаў выкарыстоўваюць сацыяльныя сеткі ў асабістых мэтах. 73 працэнты дадаюць вучняў у «сябры». Адкрыты акаўнт з іх маюць 67 працэнтаў. А 25 працэнтаў тых, хто сябруе з вучнямі ў сацыяльных сетках, не праводзяць на гэтых пляцоўках ніякай педагогічнай работы. Дзецяў, між іншым, патрабуецца нейкі арыенцір, эталон паводзін.

Стасункі ў сацыяльных сетках маюць шмат адметнасцяў, якія настаўніку заўсёды трэба мець на ўвазе. Нябачнасць суб'ектаў камунікацыі, ананімнасць і слабая рэгламентаванасць паводзін у інтэрнэце ствараюць у дзяцей уражанне ўсёдазволенасці, калі ім здаецца, што сцяраюцца межы паміж статусамі, што не трэба захоўваць правілы субардынацыі, яны пераходзяць на слэнг. «Інтэрнэт — гэта абсалютная свабода без абмежаванняў і забарон» — так лічаць вельмі многія падлеткі і накіроўваюцца туды, дзе іх ніхто

Фота Марыны БЕГУНЮКОВИЧ

не кантралюе. Да таго ж частка карыстальнікаў любіць ствараць віртуальныя асобы — гэта калі ў сеціве адыгрываецца пэўны жыццёвы сцэнарый, важны для канкрэтнага чалавека. Тое, што ён ніколі не дазволіць сабе ў рэальным жыцці, з лёгкасцю дазваляе сабе ў інтэрнэце. Віртуальны лад жыцця аказваецца больш важны за рэальнасць.

СПАМ НЕ ВІТАЕЦА

Вікторыя Ізмагурава расказала пра асноўныя правілы прафесійнай этыкі, якія педагогам рэкамендуецца выконваць, калі яны заходзяць у сацыяльныя сеткі. Галоўны прыцып — неабходнасць прытрымлівацца тых жа стандартаў паводзін, што і ў рэальным жыцці. «Вобраз настаўніка ў класе, школе і ў сацыяльных сетках павінен супадаць. Гэта вельмі важна для фарміравання даверу паміж ім і навучэнцамі. Таму беражыце сваю рэпутацыю. Для педагога недапушчальнае выкарыстанне ненадзейнай лексікі, сумнеўных фатаграфій і тэкстаў у інтэрнэце, — падкрэслівае псіхалаг. — Здраецца, што чалавек у эмацыянальна прыгнечаным стане ці, наадварот, падчас моцнага ўзрушэння піша дзіўныя тэксты, што настаўніку катэгарычна забаронена рабіць. Моцная эмоцыя — не падстава падзяліцца ёй з усім светам».

Пісаць у сетках педагог павінен правільна і без скарачэнняў, таму што ўсяму, што ён робіць, удзяляецца асабліва ўвага.

Памятайце, што ў сацыяльных сетках вы размаўляеце з людзьмі. Маецца на ўвазе, што ў інтэрнэт-перапісках трэба кіравацца прынцыпам «Ці сказаў бы я тое самае чалавеку ў твар?».

Зрэшты, прынцыпы інфармацыйнай этыкі агульныя для ўсіх, а не толькі для педагогаў. Гэта захоўванне права на прыватную перапіску. Выкладваць перапіску з іншым чалавекам у агульны доступ ці перасылкаць яе іншаму «сябру» па сацыяльнай сетцы недапушчальна.

Трэба паважаць час і магчымасці іншых, таму не рэкамендуецца «спаміць»: распаўсюджваць «вірусны» кантэнт, фэйкавыя навіны, прыхаваную рэкламу і іншае інтэрнэт-смецце. Увогуле распаўсюджванне непатрэбнай інфармацыі прыводзіць да таго, што да яе перастаюць сур'ёзна ставіцца, і гэта правакуе зніжэнне аўтарытэту таго чалавека, які яе рассылае.

Нельга прасіць перапосяціць інфармацыю, размешчаную на вашай старонцы. Гэта элементарная сеткавая этыка: калі чалавек зацікавіцца, ён сам добраахвотна зробіць рэпост.

Не рэкамендуецца таксама адзначаць сяброў на здымках без іх дазволу, размяшчаць фота і відэа ў інтэрнэце, калі гэта стварае небяспеку для чужых старонак без дазволу іх гаспадароў, злоўжываць хэштэгамі.

Прыкметай дрэннага тону лічыцца і празмернае захапленне сэлфі. Больш таго, псіхіятры ўжо адносяць гэту быццам бы бяскрыўдную «забаву» да псіхічных расстройстваў. Таксама не рэкамендуецца часта выкладваць фота з месцаў, якія вы наведвалі, таму што такім чынам вы транслюеце ў сетках онлайн сваё прыватнае жыццё.

САМАПРЭЗЕНТАЦЫЯ Ў СЕЦІВЕ

Педагогам ні ў якім разе нельга ўмешвацца ў публічныя канфлікты. Усё напісанае застаецца ў сеціве, таму праз пэўны час словы і каментарыі могуць вырваць з кантэксту і накіраваць супраць настаў-

ніка. Не спрабуйце пераспрачаць тролі і памятайце, што вы можаце няправільна зразумець праз экран эмоцыі і інтанацыі іншых людзей, які і іншыя людзі могуць памыліцца ў вашых.

Пісаць у сетках педагог павінен правільна і без скарачэнняў, таму што ўсяму, што ён робіць, удзяляецца асабліва ўвага. Настаўнік заўсёды знаходзіцца «пад прыцэлам».

«Вобраз настаўніка ў класе, школе і ў сацыяльных сетках павінен супадаць. Таму беражыце сваю рэпутацыю.

Яшчэ адно правіла — дапамагайце іншым там, дзе гэта можна зрабіць. Трэба ўдзельнічаць у розных сеткавых суполках, у тым ліку прафесійных, арганізоўваць групы па інтарэсах.

Калі ў сацыяльных сетках настаўнік сябруе са сваімі вучнямі, то варта ў наладах прыбраць магчымасць бачыць сяброў на старонцы іншым карыстальнікам. Калі настаўнік са сваімі вучнямі стварае групу, то яна павінна быць закрытай, каб далучыцца да яе можна было толькі па запрашэнні членаў гэтай суполкі.

Публікаваць фота дзяцей без іх згоды забараняецца. Выключэнне — групавое фота, калі твары відаць толькі здалёку.

Навучальнае ўзаемадзеянне з дзеці, абмен з імі актуальнай інфармацыяй павінны быць не толькі ў школе, але і ў онлайн-прасторы, — падкрэслівае Вікторыя Ізмагурава. — Вось толькі сфера ўплыву педагога тут пашыраецца, бо ў інтэрнэце дзеці сутыкаюцца з усімі рызыкамі, і настаўнік павінен быць гатовым і дапамагчы.

Пэўны час таму праводзілася даследаванне, якое ўстанавіла, што на першае месца па значнасці атрыманай інфармацыі школьнікі ставяць бацькоў, на другое месца — інтэрнэт, а настаўнікі займаюць толькі трэцюю пазіцыю. Таму ролевы рэпертуар педагога сёння раецца пашырыць і ўвесці ў яго ролю навігатора ў медыясвецце. Настаўнік павінен дапамагаць вучням адбіраць якасны кантэнт і фарміраваць нормы ацэньвання інфармацыі.

Удзел педагога ў інтэрнэт-жыцці вучняў патрабуе вялікай адказнасці, ён фактычна пазбаўлены прыватнага жыцця ў сацыяльных сетках. Гэта трэба зразумець і прыняць, — канстатуе Вікторыя Ізмагурава. — Асабістая старонка — гэта яго самапрэзентацыя ў інтэрнэце, таму вельмі важна правільна кіраваць гэтым рэсурсам.

Надзея НИКАЛАЕВА.
nikalaeva@vviavzda.by

Педсавет

У кожнай сеткі — свой статус

— Імідж педагога — у яго руках, — упэўнена **намеснік старшыні Таварыства беларускай школы, рэдактар партала настаўнік.info Тамара МАЦКЕВІЧ.** — Розныя сацыяльныя сеткі маюць розны сацыяльны статус. Калі ваша асноўная персанальная старонка знаходзіцца ў «Аднакласніка», то вы, хутчэй за ўсё, у вачах вашых вучняў належыце да ніжэйшага класу. Дзеці называюць гэтую сетку «аднагласнікі».

Беларускія вучні і студэнты па звычцы жывуць «УКантакце». Калі вы малады настаўнік і вучні вас лічаць за свайго, можаце завесці акаўнт там.

Беларускі сегмент «Фэйсбука» прынята лічыць інтэлектуальным, ён «заселены» інтэлігенцыяй і ўмоўным сярэднім класам. Там, у адрозненне ад «Аднакласніка», не прынята штодня дзяліцца рэцэптамі пірагоў, графаманскімі вершамі, цудадзейнымі іконамі, букетамі і настальгіраванымі дарэмна прапрацаванымі маладосці... Хоць пры перасяленні з «Аднакласніка» іх «жыхары» часам пераносяць у «Фэйсбук» і старыя звычкі. Настаўнікі, напрыклад, вельмі любяць дзяліцца неглыбокімі артыкуламі з сумнеўных сайтаў, створанымі для віруснай рэкламы, усялякімі аб'ектамі пра дапамогу і спачуванне «няшчасным людзям», якіх яны асабіста не ведаюць.

Да таго ж у «Фэйсбуку» дзейнічае шмат пляцовак для прафесійных стасункаў педагогаў, можна далучыцца да груп па інтарэсах, падпісацца на старонку любых выданняў з любой краіны: ад «Настаўніцкай газеты» да Washington Post.

Калі вы маеце старонку на **Google+**, то адразу трапляеце ў лік «прасунутых прафесіяналаў». Вашы вучні будуць ведаць, што вы карыстаецеся ўсімі сучаснымі google-сэрвісамі для навучання, захоўвання інфармацыі, абмену прафесійнымі (і не толькі) матэрыяламі, у тым ліку і ўласным каналам **YouTube**.

Калі вы любіце фатаграфіраваць, то вам падыходзіць «**Інстаграм**». Присутнасць у гэтай сетцы (як і наяўнасць хобі) дадасць шмат бонусаў у вачах школьнікаў. «Інстаграм», бадай, самая прэстыжная сетка ў маладога пакалення.

А ці не завесці настаўнікам два акаўнты: адзін публічны, а другі — для родных і сяброў, каб «захаваць прыватнае жыццё», пацікавіліся мы ў Тамары Мацкевіч. «Тут кожны вырашае сам, — адказала яна. — Аднак дзеці добра адчуваюць двайное жыццё. Яны альбо не будуць вельмі любіць вас, альбо, яшчэ горш, прымуць такую мадэль паводзін. Гэта можа занадта дорога каштаваць і непрыемна для педагога».

Надзея НИКАЛАЕВА.
nikalaeva@vviavzda.by

Свая ініцыятыва

У ПАЛІТЫКІ СА... СТУДЭНТАЎ

Студэнцкая ліга маладых выбаршчыкаў — ініцыятыва, якую пачалі самі маладыя людзі. Дзякуючы ёй на факультэце філасофіі і сацыяльных навук БДУ ў мінулым годзе з'явілася дыялагавая пляцоўка, на якой можна пагутарыць з вядомымі дзеячамі краіны. Палітыкі, міністры, дэпутаты адказваюць на актуальныя пытанні і дапамагаюць рэалізоўваць ініцыятывы. Акрамя таго, гэты праект таксама можа адыграць важную ролю ў арганізацыі стварэння рэспубліканскага маладзёжнага парламенцкага органа.

«Пасля паступлення на наш факультэт былыя школьнікі, якія цікавіліся палітыкай, вырашылі працягнуць гэту дзейнасць і ва ўніверсітэце і звярнуліся да нас у дэканат. Сумесна

мы ўдасканалілі ідэю», — расказаў кандыдат гістарычных навук, дацэнт, дэкан факультэта філасофіі і сацыяльных навук БДУ Вадзім ГІГІН.

У мінулым годзе адбылося ўрачыстае адкрыццё праекта з удзелам старшыні Цэнтрвыбаркама Лідзіі Ярмошынай. «Ужо сёлета ў студэнцкай лізе прымаюць удзел не толькі студэнты ФФСН, але і іншыя факультэты БДУ. Таксама прысутнічаюць вучні выпускных класаў сталіцы. Сэнс у тым, каб студэнты мелі стасункі з пакаленнем, якое прыходзіць ім на змену. Такім чынам забяспечваецца пераемнасць і праводзіцца прафарыентацыя», — растлумачыў дэкан ФФСН БДУ.

На апошняй сустрэчы было ўзнята пытанне аб спартыўным валандарстве падчас Еўрагульніў і чэмпіянату свету па хакеі, які будзе праводзіцца сумесна з Латвіяй. **Кандыдат філасофскіх навук, дацэнт, намеснік дэкана факультэ-**

та філасофіі і сацыяльных навук БДУ на вучэбна-выхаўчай рабоце Вераніка САЙГАНОВА расказала, што ініцыятыва лігі ўжо была падтрыманая. «Гэтае пытанне ўжо знаходзіцца на высокай ступені прапрацоўкі. Таксама мы плануем дадаткова падключыць Міністэрства спорту і турызму», — растлумачыла Вераніка Сайганова.

«Падчас апошняга сходу лігі міністр адукацыі Ігар Карпенка адзначыў, што падобны форум дапаможа рэалізацыі ідэі стварэння маладзёжнага парламента. Цяпер па гэтым пытанні вядуцца дыскусіі. Актыўныя ўдзельнікі лігі могуць стаць яго касцяком», — лічыць Вадзім Гігін.

Плануецца, што работа лігі маладых выбаршчыкаў будзе праводзіцца больш актыўна на працягу года ў мясцовых органах ўлады, якія адбудуцца 18 лютага наступнага года.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. kryzhevich@vviavzda.by